

Tal dia
com
avui fa...

1
any

El futur del PSC
Els socialistes catalans volen revisar com més aviat millor la relació amb el PSOE, i volen poder continuar votant de manera diferent al Congrés.

10
anys

Matança de xiïtes
Al-Qaida podria estar al darrere d'un seguit d'atemptats que provoquen almenys 200 morts i 500 ferits a l'Iraq.

20
anys

Pànic a la borsa
La por d'un augment del preu del diner causa pànic a les borses. La puja de la massa monetària alemanya frena la inversió.

Avui és festa

Miquel
Berga

‘Translations’

Es tòpics i les etiquetes són inherents a la comunicació humana. Solen ser inexactes, injustes, sovint absurdes, però a còpia de clixés dibuixem les nostres particulars cartografies. Vàrem créixer amb aquells acudits d'un francès, un alemany, un espanyol i un català. Ho portem a dins. Passa arreu. L'altre dia per explicar-me que els finlandesos són tímids em van fer notar la diferència entre un introvertit i un extravertit. Es veu que si és introvertit, el finlandès parla mirant-se fixament els peus. Si és del tipus extravertit llavors, quan parla, mira fixament els peus del seu interlocutor. Una primera potència a l'hora de riure's de les pròpies desgràcies ha estat Irlanda. De sempre, els irlandesos han assumit que són imprevisibles. O per dir-ho

Friel va aconseguir el gran clàssic irlandès (en llengua anglesa) del teatre contemporani

com ells: Irlanda és un país on el probable no passa mai i l'impossible passa sempre. Durant el segle XIX el vell Gladstone, primer ministre del Regne Unit, es trencava el cap per trobar una sortida a la "qüestió irlandesa". Al final es va rendir perquè cada vegada que era a prop de la resposta, els irlandesos li canviaven la qüestió. Escric tot això animat per la notícia teatral de la setmana: els de La Perla 29 han prorrogat les representacions de *Translations*/ Traduccions de Brian Friel al seu màgic espai de la Biblioteca de Catalunya. Allà hi trobaran, dramatitzada, l'essència de la qüestió irlandesa sempre carregada de ressonàncies de la qüestió catalana: la vida entre dues llengües i dues cultures, les tensions entre perifèria i centralisme, la tragèdia personal en el marc de la tragèdia col·lectiva... Hi trobaran, sobretot, de quina manera es poden tractar tots els tòpics i no deixar-ne ni un d'immaculat. En Friel s'hi va deixar la pell en aquesta obra, però va aconseguir el gran clàssic irlandès (en llengua anglesa) del teatre contemporani. *Translations* és una obra que li tocava de fer a algun teatre públic. Potser per sort s'hi han atrevit els quixots lúcids de La Perla 29. No se la perdessin pas.

LA
PUNXA
D'EN
JAP

Joan
Antoni
Poch

Vuits i nous

Puig Antich

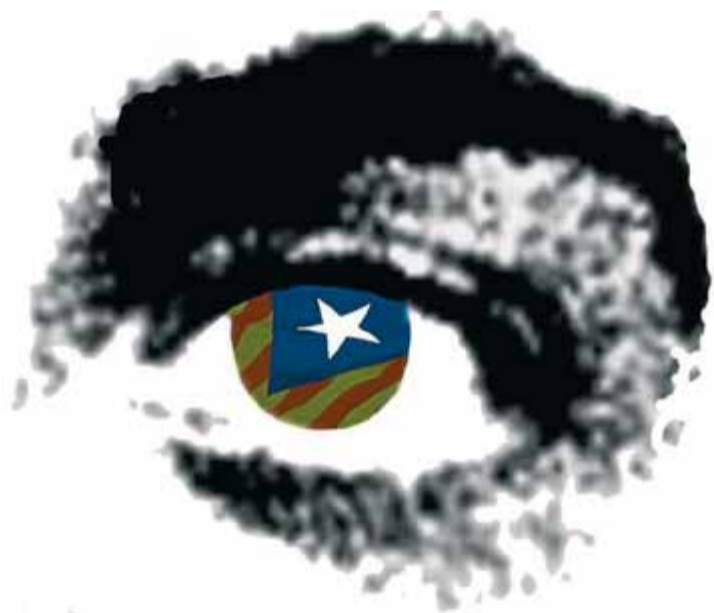
Manuel
Cuyàs

Avui fa quaranta anys que van matar Salvador Puig Antich. Vaig llegir la notícia en un requadre minúscul però expressiu al *Tele/eXpres*, el diari de casa: "Esta madrugada ha sido ejecutado Puig Antich." El *Tele/eXpres* sortia a la tarda i podia publicar fets del matí o de la "madrugada", l'hora en què les execucions tenien lloc. Manuel Ibáñez Escofet, el director del diari, evoca els fets en el seu llibre *La memoria és un gran cementiri* i hi afegeix un apunt íntim: "La meua dona sempre ha vist Puig i Antich com un fill seu desgraciat i per tant més digne d'amor. Eren uns temps en què a totes les cases hi havia joves exaltats, i tot el que va passar a Puig i Antich pensava que podia passar amb un fill seu." Jo,

dins la meua família no era gaire exaltat sinó més aviat temorenc però aquell dia vaig pensar, i ho segueixo pensant passats quaranta anys, que tot i així jo podria haver estat Puig Antich, o ho podria haver estat un germà meu. Puig Antich sempre ha estat el germà gran que no vaig tenir. Avui la revista *Presència* publica un dossier sobre el cas. Quan es van complir els vint-i-cinc anys, el mateix setmanari va anar a buscar els companys d'escola de Puig Antich per veure quina carrera havien seguit. De joves tots havien estat més o menys "exaltats" i ara uns eren metges, uns altres comerciants... El que ell no va poder ser.

L'altre dia, un amic meu, l'editor Bechdejú, em va sorprendre dient-me que havia fet el servei militar, a Eivissa, amb Puig Antich. No ho sabia. "Després vam mantenir l'amistat. Era un idealista extraordinari i una

ANTHONY GARNER

persona bona i sensible, característiques, totes, que el van conduir a la lluita armada." El món i el país eren així, llavors.

El llibre sobre Salvador Puig Antich que Ramon Barnils va coordinar i l'altre que va escriure una mica més tard Francesc Escribano ens van servir de molt. Van ser com una catarsi, que dirien els psicòlegs. Una catarsi generacional perquè feien justícia al reu, amb el resultat d'innocent. O mereixedor d'una pena menor, vistos els atenuants.

El judici no va tenir en

compte cap atenuant i va ignorar proves fonamentals perquè va ser un judici fictici, polític i franquista pensat per matar Puig Antich i donar un avís als "joves exaltats". Jordi Panyella, brillant company d'aquest diari, acaba de publicar un llibre que ho explica i que fa indignar a cada pàgina. La justícia espanyola no ha volgut revisar el cas i, per tant, manté Puig Antich reu de mort, quan aquesta pena no existeix. És una vergonya només atenuada pel nostre veredict de jurat popular, que és el que val.